

**HÀNH ĐỘNG HỎI TRONG NGÔN NGỮ PHÒNG VẤN TRUYỀN HÌNH
(TRÊN CÁC KÊNH CỦA VTV,
CÓ SO SÁNH VỚI KÊNH TV5 CỦA PHÁP)**

1. Họ và tên nghiên cứu sinh: TRẦN PHÚC TRUNG 2. Giới tính: Nam
3. Ngày sinh: 17/4/1976 4. Nơi sinh: Thái Bình
5. Quyết định công nhận nghiên cứu sinh số 2260/SĐH, ngày 07 tháng 12 năm 2006
6. Các hình thức thay đổi trong quá trình đào tạo: Không
7. Tên đề tài luận án: ***Hành động hỏi trong ngôn ngữ phỏng vấn truyền hình (trên các kênh của VTV, có so sánh với kênh TV5 của Pháp)***
8. Chuyên ngành: Lý luận ngôn ngữ 9. Mã số: 62.22.01.01
10. Cán bộ hướng dẫn khoa học: GS. TS. Đinh Văn Đức
11. Tóm tắt các kết quả mới của luận án:

Trên cơ sở vận dụng các lí thuyết về hoạt động hội thoại, hành động ngôn từ, chúng tôi đã làm rõ phỏng vấn truyền hình không đơn thuần chỉ là một cuộc hỏi - đáp đơn điệu, rập khuôn, máy móc giữa người phỏng vấn và người được phỏng vấn.

Hơn nữa, nói đến giao tiếp bằng ngôn ngữ là nói đến một biểu hiện của văn hóa. Trong giao tiếp bằng lời này dung học ngôn ngữ quan tâm đến phép lịch sự, yếu tố qui định qui tắc của phát ngôn. Có thể nói, phép lịch sự của một phát ngôn trên truyền hình về nguyên tắc là thể hiện ở hành động ngôn từ và cả hành vi văn hóa.

Là một hoạt động giao tiếp đặc thù, phỏng vấn trên truyền hình cũng không nằm ngoài sự chi phối đó. Trong luận án này, chúng tôi muốn nhấn mạnh, người phỏng vấn phải thể hiện trước người được phỏng vấn phép lịch sự của mình, tùy theo mối quan hệ liên nhân. Xuất phát từ quan điểm đó, luận án cũng đã nêu lên một số ưu điểm và hạn chế trong cách sử dụng phát ngôn hỏi có liên quan đến phép lịch sự. Đồng thời, chúng tôi cũng đưa ra một số đề xuất mang tính gợi mở nhằm nâng cao chất lượng các cuộc phỏng vấn trên sóng VTV.

12. Khả năng ứng dụng trong thực tiễn: Trong hoạt động phỏng vấn truyền hình, việc nghiên cứu hành động hỏi cùng với đó là các dạng câu hỏi sẽ cho phép chúng ta không chỉ dừng lại ở việc gợi mở cho các học sinh, sinh viên chuyên ngành báo chí nói riêng và phóng viên, biên tập viên, MC của nhà đài

nói chung biết cách đặt câu hỏi đúng mà còn giúp họ biết cách sử dụng câu hỏi như là một công cụ giao tiếp hữu hiệu, phục vụ cho một ý đồ giao tiếp cụ thể.

13. Những hướng nghiên cứu tiếp theo:

- Ngữ pháp chức năng.
- Ngôn ngữ học ứng dụng trong hoạt động báo chí truyền hình
- Giao tiếp ngôn ngữ và ngôn ngữ cử chỉ, điệu bộ và các yếu tố phi lời khác trong hoạt động phỏng vấn truyền hình.

14. Các công trình đã công bố có liên quan đến luận án:

1). Trần Phúc Trung (2008), “Phỏng vấn truyền hình và một số vấn đề về hỏi - trả lời trong phỏng vấn”, *Kỷ yếu Ngữ học trẻ 2008*, 2/2009, Hội Ngôn ngữ học Việt Nam, tr.200-206.

2). Trần Phúc Trung (2009), “Đôi điều suy nghĩ về văn hóa và văn hóa ngôn từ trong phim truyền hình”, *Kỷ yếu Ngữ học toàn quốc 2009*, 4/2010, Hội Ngôn ngữ học Việt Nam, tr.697-699.

3). Trần Phúc Trung (2011), “Về văn hóa giao tiếp - ứng xử ngôn ngữ trong hoạt động phỏng vấn trên Đài truyền hình Việt Nam”, *Tạp chí Ngôn ngữ và đời sống*, Số 3 (185) 2011, tr. 29-35.